

Vážení studenti,
tento dokument neobsahuje kompletní studijní materiál. Doplňte si prosím podklady z literatury.

Speciální pedagogika

PSYCHOPEDIE

Psychopedie:

- Je speciálněpedagogická disciplína, která se zabývá edukací osob s mentálním či jiným duševním postižením,
- zabývá se edukací, reedukací, diagnostikou, poradenstvím, rehabilitací, integrací a socializací jedince s mentálním postižením.

Cílem psychopedie:

- dosažení maximálního stupě rozvoje osobnosti jedince s mentálním či jiným duševním postižením a jeho integrace do společnosti.

Mentální retardace (MR):

- Je vývojová porucha integrace psychických funkcí postihující jedince ve všech složkách jeho osobnosti - duševní, tělesné i sociální.
- Trvale porušena poznávací schopnost - projevuje se v procesu **učení**.
- Je celkové **snížení intelektových schopností** (schopnost myslet, učit se, přizpůsobovat se svému okolí), dochází k němu v průběhu života jedince.

Mentální retardace:

- Je stav trvalý:
 - vrozený
 - částečně získaný (do 2 let života dítěte)
- Zastaralý název pro MR: **oligofrenie** nebo **slabomyslnost**.

Demence:

- proces zastavení, rozpadu normálního mentálního vývoje **po 2. roce života**.
- získaná MR.
- **Příčiny:** nemoc, úraz hlavy (zánět mozku, nádory), poruchy metabolismu, intoxikace, duševní poruchy.
- **Projevy:** poruchy paměti, orientace, úsudku, schopnosti abstraktního myšlení, motivace, pozornosti, emotivity, chování, komunikace.
- Dva druhy demencí :
 - dětská
 - stařecká
- Dále se demence dělí na:

- atroficko-degenerativní
- ischemicko-vaskulární
- symptomatickou.

Pseudooligofrenie

- = **zdánlivá MR**, ve skutečnosti se nejedná o MR. (dříve sociální debilita)
- způsobena vlivem vnějšího prostředí, D je výchovně zanedbané, trpí psychickou deprivací, pochází ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí.
- IQ nižší o 10 až 20 bodů - hraniční pásmo MR.
- Projevy**: opožd. vývoj řeči, myšlení, schopnosti sociální adaptace, infantilismus, hravost, negativismus, apatie. Motorika nebývá porušena.
- Nejedná se o stav trvalý.**

Klasifikace MR dle 10. revize MKN:

•A) Druh postižení:

- F 70-79 Mentální retardace

•B) Stupeň postižení:

- F 70 Lehká MR - IQ 69-50
- F 71 Středně těžká MR - IQ 49-35
- F 72 Těžká MR - IQ 34-20
- F 73 Hluboká MR - IQ 19 a níže
- F 78 Jiná MR
- F 79 Nespecifikovaná MR

•C) Typ postižení:

- eretický (nepokojný, dráždivý, instabilní)
- torpidní (apatický, netečný, strnulý)
- nevyhraněný.

Downův syndrom

- Chromozomální onemocnění - trizomie 21 chromozomu.
- Fyziognomické zvláštnosti:
 - menší hlava, zadní část je plošší - kulatý vzhled
 - oční víčka úzká, šikmá, kolmá kožní řasa
 - malé uši, malá ústa pootevřená, velký jazyk
 - chybné postavení zubů, opožděný růst
 - mohutnější krk, 1/2 D-jedna rýha přes dlaň (Opičí rýha)
 - celková hypotonie (snížený svalový tonus)
 - vzrůst: muži 147-162 cm, ženy 135-155 cm, obezita
 - 40% srdeční vada, časté smyslové vady
 - většinou v pásmu **středně těžké MR.**

Edukace jedinců s MR 1):

- Předškolní vzdělávání** - od 3 do 6/7 let D (Školský zákon 561/2004 Sb., Vyhláška č. 14/2005 Sb., Vyhláška č. 73/2005 Sb.)
- mateřská škola**

–mateřská škola speciální

–speciální třída při mateřské škole

- D se vzdělávají podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (2007/2008)

- vymezuje cíle předškolního vzdělávání, klíčové kompetence, vzdělávací obsah a zásady pro tvorbu školních vzdělávacích programů.

Edukace 2):

- Vzdělávání v období povinné školní docházky (Školský zákon 561/2004 Sb., Vyhláška č. 48/2005 Sb., Vyhláška č. 73/2005 Sb.)

- základní škola

- základní škola praktická

- základní škola speciální

- třída pro Ž se zdravotním postižením při ZŠ

- Základní škola praktická:

- Ž v pásmu lehké MR

- 9 let, 1.stupeň (1.-5.ročník), 2.stupeň (6.-9.ročník) dle nové legislativy od školního roku 2007/2008 - *Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání upravený pro Ž s LMR*

Edukace 3):

- Základní škola speciální:

- Ž s takovou úrovní rozvoje rozumových schopností, která jim nedovoluje prospívat na ZŠ na ZŠ praktické, ale umožňuje jim s pomocí sp. péče osvojit si základní vědomosti, dovednosti, návyky, potřebné k orientaci v okolním světě

- Ž v pásmu středně těžké MR

- Vzdělávací program ZŠ speciální

- Vzdělávací program přípravného stupně ZŠ speciální

- náplň práce tvoří: zvládnutí trivia (čtení, psaní, počítání), sebeobsluhy, osobní hygieny, osvojení si pracovních dovedností

Edukace 4):

- Přípravný stupeň ZŠ speciální:

- Ž s těžkou MR, s více vadami, s autismem

- délka 1-3 roky.

- Rehabilitační vzdělávací program ZŠ speciální

- Ž s těžkou a hlubokou MR, s autismem a s více vadami

- délka 10 let, první stupeň (5 let), druhý stupeň (5 let)

- učební plán:** rozumová výchova, smyslová V, pracovní a VV, HV, pohybová V, rehabilitační a tělesná V.

- 2 pedagogové, + 1 asistent pedagoga

- 2 místnosti

- 4-6 Ž

- alternativní formy komunikace.

Edukace 5):

- Edukace v rámci profesní přípravy
 - střední odborné učiliště
 - odborné učiliště (OU, 2 a 3 roky)
 - praktická škola (1 rok a 2 roky)
- Další vzdělávání (dospělých):
 - večerní školy,
 - kurzy k doplnění vzdělání
- SPC pro MR
- Ústav sociální péče ÚSP (MPSV ČR)